

DARBA TIESĪBAS

Īrijas Uzņēmējdarbības, Tirdzniecības un Nodarbinātības ministrija publicē brošūru sēriju, kurā tiek skaidrotas jūsu kā darba ņēmēja Īrijā tiesības. Brošūras atradīsiet informāciju par sekojošām tēmām: ceļvedis Īrijas darba likumdošanā, nelikumīga atbrīvošana no darba, algu maksāšana, nodarbinātības noteikumi, brīvdienas un svētku dienas. Šī informācija ir pieejama interneta adresē www.entemp.ie

Nodarbinātības tiesību kopija kopā ar strādāšanas un dzīvošanas nosacījumiem Īrijā ir pieejama arī jūsu valodā visos FÁS birojos.

2007. gadā tika nodibināta jauna, likumā noteikta, darba tiesību ieviešanas uzraudzības iestāde (Nacionālā darba tiesību pārvalde - NERA). Tā ir pagaidu iestāde, kas nodarbojas ar darba tiesību likumdošanas ieviešanu un informē par šīm tiesībām. Tā pārvalda Uzņēmumu, amatu un nodarbinātības departamenta Darba inspekciju un Darba tiesību nodaļu. Vairāk informācijas var iegūt, apmeklējot www.employmentrights.ie

No 2007.gada 1. jūlija minimālā darba alga ir €8.65 stundā.

Minimālās algas likme laiku pa laikam pieaug. Tekošo minimālo algas likmi vienmēr var uzināt Nodarbinātības tiesību informācijas grupā vai Departamenta mājas lapā www.entemp.ie

Noteiktām nozēm, tai skaitā lauksaimniecība, kravu pārvadāšana, uzkopšana uz liguma pamata, būvniecība, ar elektrību saistītu ligumdarbu veikšana, viesnieču bizness (ārpus Dublīnas, Dun Laogheir, Korkas), apsarde un pārtikas preču mazumtirdzniecība, ir saistoši juridiski ligumi / rīkojumi, kas nosaka minimālo darba samaksas likmi, kas var būt lielāka par valsti noteikto minimālo darba samaksu. Informācija par šiem ligumiem / rīkojumiem un to kopijas pēc pieprasījuma ir pieejamas Uzņēmējdarbības, Tirdzniecības un Nodarbinātības ministrijas Nodarbinātības Tiesību Informācijas departamentā vai interneta adresē www.entemp.ie

DARBA LĪGUMS

1994. gadā pieņemtais Darba Noteikumu akts nosaka, ka darba devējam jānodrošina darba ņēmējs ar rakstisku un detalizētu darba ņēmēja darba noteikumu paziņojumu. Rakstiskajam paziņojumam jāsatrū detalizēta informācija par

- darba ņēmēju (vārds, uzvārds), viņa dzīvesvietas adrese
- darba vietu
- amata nosaukumu / darba veidu
- darba uzsākšanas datumu
- paredzamo liguma darbības ilgumu (ja tiek slēgts pagaidu ligums) vai datumu, kad liguma darbība beigsies (ja ligums tiek slēgts uz noteiktu laiku)
- darba samaksas likmi vai tās aprēķināšanas metodi
- darba samaksas izmaksāšanas biežumu
- darba stundām (ieskaitot virsstundas)
- ar likumu noteikto pārtraukumu atpūtai biežumu, ilgumu, kā arī par tiesībām, kas attiecas uz pārtraukumiem atpūtai
- apmaksātu atvaļinājumu
- darba nespēju slimības vai savainojumu gadījumā
- pensijas piešķiršanu un pensiju plāniem
- darba ņēmēju tiesībām, kolektīvajiem ligumiem.

Akts neattiecas uz personām, kuras bijušas darba attiecībās ar darba devēju mazāk nekā 1 mēnesi. Rakstisko darba noteikumu paziņojumu darba ņēmējam jāsanem divu mēnešu laikā pēc darba uzsākšanas.

ARODBIEDRĪBAS

Dalība arodbiedrībās ir brīvprātīga. Īrijas darba likumdošana nosaka, ka jums ir tādas pašas tiesības, kā Īrijas pilsonim. Viena no lielākajām Īrijas arodbiedrībām SIPTU ir izveidojus ārzemju strādnieku nodaļu. Lai iegūtu vairāk informācijas, sazinieties ar SIPTU, pa tālruni numuru 1890 747 881 vai rakstot uz e-pasta adresi organising@siptu.ie

Pieteikties arodbiedrībā iespējams, izmantojot interneta adresi www.siptu.ie

VESELĪBA UN DROŠĪBA

Veselības un Drošības pārvalde ir valsts institūcija, kas ir atbildīga par veselības un drošības nodrošināšanu darbā. Informāciju par veselību un drošību darba vietā iespējams iegūt interneta adresē www.hsa.ie

NODOKLI (PAYE – Pay As You Earn)

KAS JĀDARĀ?

Jūsu darba devējam nodokļi no jūsu algas jāaprēķina pēc PAYE sistēmas. Lai nodrošinātu, ka nodokļi tiek aprēķināti pareizi jau no paša sākuma un, ka jūsu darba devējs no jūsu algas pareizi aprēķina nodokļu summu, jums jārikojas sekojoši:

1. Jāiesniedz savam darba devējam jūsu PPS (Personal Public Service – individuālais publisko pakalpojumu) numurs. Darba devējs paziņo nodokļu pārvaldei, ka esat uzsācis darbu.
2. Saņemot PPS numuru, Sociālo un Ģimenes Lietu ministrija varat iesniegt nodokļu iemaksu izziņu pieprasījumu, aizpildot formu 12A (Application for a Certificate of Tax Credits and Standard Rate Cut-Off Point – pieteikums uz nodokļu atlaistu sertifikātu un standarta likmes piemērošanas pārtraukšanas brīdi) un nosūtīt to uz nodokļu pārvaldi. 12A formu pēc jūsu lūguma jums izsniegs darba devējs. Darba devējs jums arī pateiks, uz kuru nodokļu pārvaldi aizpildītā forma 12A jāsūta. Ja jūsu darba devējam nav formas 12A, to varat iegūt jebkurā nodokļu pārvaldē vai, zvanot pa tālruni 1890 306 706. Vislabāk, ja visu minēto paveicat nekavējoties, tiktīdž esat pieņēmis darba piedāvājumu, pat ja tas ir darbs tikai uz puslodzi vai darbs brīvdienās. Tādējādi jūsu darba devējam un nodokļu pārvaldei būs laiks sakārtot visu dokumentāciju līdz jūsu pirmajai algas dienai.

KAS NOTIEK TĀLĀK?

Nodokļu pārvaldē jums un jūsu darba devējam nosūtīs nodokļu iemaksu izziņu un standarta likmes normas izziņu, kurās būs detalizēti redzams, kā veidojas jūsu nodokļu ¹ iemaksas.

KAD JĀSĀK MAKSĀT IENĀKUMA NODOKLIS?

Parasti ienākuma nodoklis jāmaksā no pirmās algas dienas. Nodokļa summa ir atkarīga no jūsu algas lieluma un jūsu nodokļa iemaksām.

NODOKĻU LIKMES (vienai personai)

- 20% no pirmajiem nopelnītajiem 34000,00 Euro²
- 41% virs 34000,00 nopelnītajiem Euro²

Ievērojiet: Augstāk minētie skaitļi ir pareizi publicēšanas brīdī. Tomēr tie var mainīties. Tālākus paskaidrojumus un informāciju var iegūt kontaktējoties ar nodokļu biroju pa tālruni 01 865 5000 vai pieslēdzoties vietnei www.revenue.ie

SOCIĀLĀ APDROŠINĀŠANA

Sociālo un Ģimenes Lietu ministrija ir atbildīga par sociālo apdrošināšanu Īrijā. Darba ņēmējam no darba algas tiek atvilkts PRSI (Pay Related Social Insurance – sociālās apdrošināšanas nodoklis no darba algas); to atvelk un ministrijai samaksā darba devējs

- No pirmajiem €127,00 Euro nedēļā² sociālās apdrošināšanas nodoklis netiek atvilkts
- No pamatalgas sociālās apdrošināšanas nodoklis ir 4% no izpelņas, kas pārsniedz €127,00 Euro nedēļā. PIEZĪME: Ja izpelņa pārsniedz €480 Euro nedēļā, visai jūsu izpelņai tiek piemērots veselības nodoklis 2% apmērā²
- Tiek piemēroti gada griesti €48,800 Euro. Ja jūsu izpelņa pārsniedz šo summu, sociālais nodoklis nav jāmaksā. PIEZĪME: veselības nodoklis 2% apmērā joprojām tiek piemērots²

Ievērojiet: Augstāk minētie skaitļi ir pareizi publicēšanas brīdī. Tomēr tie var mainīties. Sīkāka informācija ir pieejama: Tālr.: 01 704 3000, www.welfare.ie

SOCIĀLĀ APRŪPE

Visiem, kas Īrijā valdībai pieprasa sociālās aprūpes palīdzību (naudas maksājumus) jābūt pastāvīgā iedzīvotāja statusā un jāatbilst citām prasībām. Pastāvīgā iedzīvotāja statusam atbilst pretendenti, kas Īrijā uzturas 2 gadus vai ilgāk, kas strādā un nolēmusi palikt Īrijā un, kas nodomājuši kļūt par valsts pastāvīgo iedzīvotāju. Plašāku informāciju iespējams iegūt interneta adresē www.welfare.ie/publications/hrc.html

BEZDARBNIKA PABALSTA PĀRSŪTĪŠANA

Personām, kurām savā valstī (kāda no ES/EEZ valstīm vai Šveicē) ir piešķirts bezdarbnieka pabalsts, ir tiesības šo bezdarbnieka pabalstu trīs mēnešus pārsūtīt (ja tas ir iespējams) no attiecīgās valsts uz Īriju. Pārsūtīšanu organizē sociālās apdrošināšanas institūcija attiecīgajā ES/EEZ valstī vai Šveicē un Īrijas Sociālo un Ģimenes Lietu ministrija.

BANKAS KONTA ATVĒRŠANA

Ja dzīvojat un strādājat Īrijā, jums ir nepieciešams bankas konts. Šajā bankas kontā var glabāt naudu, ar tā palīdzību var veikt finansu darījumus, saņemt algu utt.

Lielākā daļa banku pieprasa personu identifikējošu dokumentu ar fotogrāfiju (pase vai auto vadītāja apliecība) un dzīvesvietu apliecinājošu dokumentu (komunālo maksājumu rēķins, kas adresēts personai, kura vēlas atvērt kontu). Vienu un to pašu dokumentu nevar izmantot gan identitātes apliecināšanai, gan adreses apliecināšanai.

¹ Tie ir fizisku personu nodokļu maksājumi, ko pēc nodokļu iemaksu sistēmas veic fiziskās personas.

² Skaitļi uz 2007. g. 1. jūniju

Lai uzziņātu par izmantojamo dokumentu sarakstu, ieteicams apmeklēt interneta adresi <http://www.citizensinformation.ie/categories/money-and-tax/personal-finance/financial-institutions>

VESELĪBAS APRŪPE

Ja esat ES/EEZ vai Šveices pilsonis un ceļojat vai esat apmeties Īrijā, jums ir tiesības uz bezmaksas uzturēšanos un ārstēšanu HSE (Health Service Executive – veselības pakalpojumu administrācija) slimnīcās un brīvprātīgo slimnīcās gadījumos, kad esat saslimis vai ir noticis negadījums.

Eiropas veselības apdrošināšanas karte nodrošina medicīniskās aprūpes saņemšanu ātri un vienkārši. Tā apliecina, ka jūs esat veselības apdrošināšanas sistēmā, ko pārvalda cita ES/EEZ valsts vai Šveice.

Ambulatorie pakalpojumi valsts slimnīcās arī ir bezmaksas, tomēr dažos gadījumos, iespējams, būs jāmaksā sākotnējā iemaksa, ja pacientu uz ambulatoru nav nosūtījis ārsts-terapeits (GP (General Practitioner)). Ja esat privātā slimnīcā vai izmantojat privāto gultasvietu valsts slimnīcā, jums jāmaksā gan par uzturēšanos, gan ārstēšanu. Jūsu privātā apdrošināšana var segt daļu vai visas izmaksas.

Plūnīga informācija par slimnīcu pakalpojumiem Īrijā ir sniegta tīmekļa vietnē www.citizensinformation.ie

KATASTROFA UN AVĀRIJA / NELAIMES GADĪJUMS

Lielākajā daļā vispārējo un dažās specializētajās slimnīcās ir katastrofu un avāriju vai nelaimes gadījumu nodaļa, kurās pacienti var griezties bez ārsta-terapeita norīkojuma. Ja šajā nodaļā vērsāties bez ārsta – terapeita nosūtījuma, jums var tikt pieprasīta samaksa 60 Euro apmērā⁴. Ja jums minētajā nodaļā būs jāatgriežas atkārtoti saistībā ar kādu slimību vai katastrofu, atkārtota samaksa netiks pieprasīta.

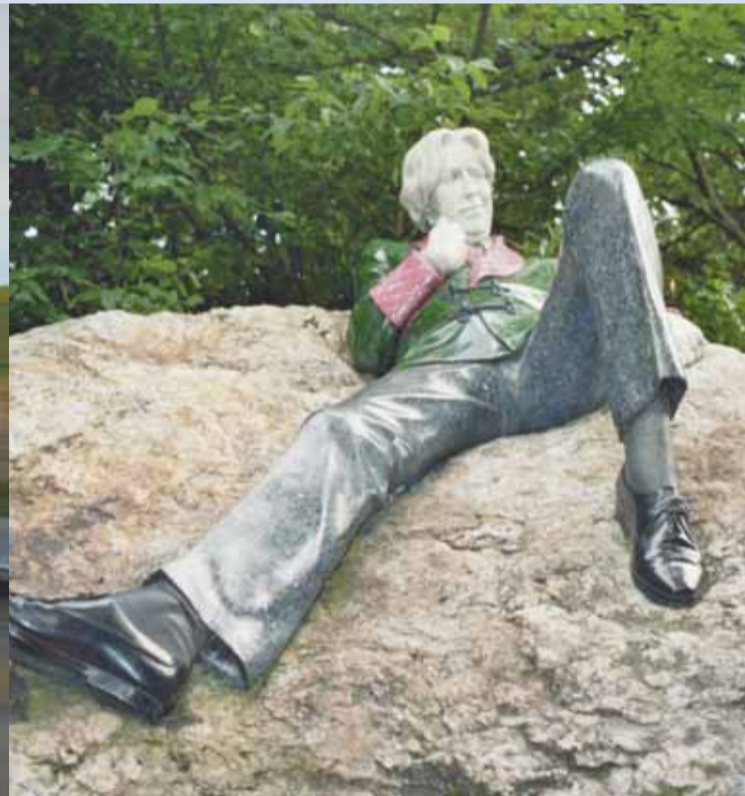
BEZMAKSAS VESELĪBAS APRŪPE – MEDICĪNISKĀS KARTES

Veselības aprūpes izpildinstitūcijas (HSE) Īrijā izdota medicīniskā karte ļauj tās turētājam saņemt noteiktus medicīnas pakalpojumus bez maksas. Ja jūsu ienākumi ir zemāki par noteiktu līmeni, jums pienākas bezmaksas medicīniskā aprūpe (medicīniskā karte). To varat pārbaudīt vietējā veselības aprūpes izpildinstitūcijas birojā. Ja jums ir piešķirta medicīniskā karte, tā parasti sedz arī apgādībā esošā dzīvesbiedra un apgādībā esošā bērna veselības aprūpi. Visiem Īrijas pilsoņiem, kas vecāki par 70 gadiem, pienākas medicīniskā karte, neatkarīgi no rociņas. Detalizētu informāciju par vietējo veselības aprūpes izpildinstitūcijas biroju varat atrast vietējā tālrunu grāmatā vai interneta adresē www.hse.ie

PRIVĀTĀ VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

Īrijā ir vairāki privātās veselības apdrošināšanas pakalpojumu piedāvātāji. Privātās veselības apdrošināšanas kompānijas

- www.vhi.ie
- www.bupa.ie
- www.vivas.ie

FAKTI PAR ĪRIJU

GEOGRĀFIJA

Īrijas sala atrodas pašos Eiropas ziemeļrietumos. Platība: 70,282 km² [Ziemeļīrija: 14,139 km²].

KLIMATS

Golfa straumes un valdošo dienvidrietumu vēju ietekmē klimats visā valstī ir vienmērīgs un temperatūra ir diezgan līdzīga. Aukstākie mēneši ir janvāris un februāris, kad vidējā gaisa temperatūra dienā ir no 4°C līdz 7°C, un siltākie mēneši ir jūlijs un augusts, (no 14°C līdz 16°C). Gadījumi, kad gaisa temperatūra ir zemāka par -10°C vai augstāka par 30°C, reģistrēti ļoti reti.

Zemienēs vidējais nokrišņu daudzums gadā ir no 800mm līdz 1200mm, bet dažos austrumu apgabalos tas ir mazāks par 750mm, turpretī atsevišķos rietumu apgabalos vidējais nokrišņu daudzums var sasniegt 1500mm. Kalnainos apgabalos vidējais nokrišņu daudzums gadā var pārsniegt 2000mm.

IEDZĪVOTĀJU SKAITS

4,2 miljoni
Vairāk informācijas var iegūt Īrijas centrālajā statistikas birojā; www.cso.ie

VALODA

Angļu valoda ir otrā oficiālā valoda Īrijā, bet tā ir darbā lietojamā valoda ārpus keltu apgabaliem, kur runā ir valodā.

RELIĢIJA

Īrijas konstitūcija visiem iedzīvotājiem garantē ticības brīvību un brīvu reliģisko dzīvi.

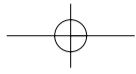
POLITIKA

1921.gadā decembrī tika parakstīta angļu - iru vienošanās, kuras rezultātā 26 grāfistes ieguva neatkarību kā Brīvās Īrijas Valsts. Sešas Ulsteras grāfistes 1920.gadā Belfastā nodibināja pašas savu parlamentu un palika Apvienotās Karalistes sastāvā. 1937.gadā tika pieņemta jauna konstitūcija. Otrā pasaules kara laikā Īrija saglabāja neitralitāti. 1949.gadā tika nodibināta Īrijas Republika. 1995.gadā Īrija iestājās Apvienoto Nāciju Organizācijā, bet 1973.gadā Īrija kopā ar Apvienoto Karalisti un Dāniju pievienojās Eiropas Ekonomiskajai Kopienai.

EKONOMIKA

Pēdējos gados Īrija ir kļuvusi par vienu no ekonomiski visstraujāk augošajām valstīm Eiropā. Īrijas ekonomiku raksturo gan straujā pieaugums, gan pamatīgs sabiedrisko vajadzību finansējums. No 1996. līdz 2005.gadam valsts iekšzemes kopprodukts (IKP) ik gadus pieauga par 7,5%, kas ir liels rādītājs, salīdzinot ar pārējo industriālo pasauli. 2006.gadā tika sarazoti 165 miljardi eiro, kas, sadalot uz 4,2 miljoniem iedzīvotāju, dod 39 000 eiro IKP jeb 139% salīdzinot ar vidējo ES rādītāju IKP uz vienu iedzīvotāju. Paredzams, ka Īrijas ekonomiskais ražīgums, ņemot vērā partnerības programmas starp valdību, arodbiedrībām un uzņēmējiem gan ekonomikā, gan sociālajā politikā, turpināsies arī turpmākajos gados, kaut arī pieaugums nebūs tik straujš. Īrija viegli izpildīja Eiropas monetārās savienības dalības kritērius un bija viena no 12 valstīm, kas 2002.gada 1.janvārī ieviesa Eiropas valūtu – Euro.

Tā kā vietējais tirgus ir mazs un ekonomika ir vērstā uz starptautisko tirgu, Īrija ir stipri atkarīga no starptautiskā tirgus. Īrija regulāri tiek minēta, kā viena no visatvērtākajiem tirgiem pasaulē ar augstiem globalizācijas indeksiem, un tās eksports pēdējos desmit gados ir ārkārtīgi pieaudzis. Īrijas preču eksports 2006.gadā sasniedza 88704 miljonus eiro, bet preču imports tai pašā laikā bija 60398 miljoni eiro, kas dod lielu tirgus pārpalikumu. Tajā pašā laikā, Īrijai 2006.gadā bija tekošā konta deficīts 3,5% apmērā no IKP, ko veicināja ienākumu aizplūšana no valsts.

NODERĪGAS ADRESĒS

▶ LATVIJAS VĒSTNĪCĪBA
14 Lower Leeson Street, Dublin 2, Ireland Tālrunis: (353) 1 662 16 10
Fāks: (353) 1 662 15 99 E-pasts: embassyofireland@mta.gov.lv

▶ DARBA TIESTĪBAS
Department of Enterprise, Trade and Employment, Davitt House,
65 Adelaide Road, Dublin 2, Tālrunis: (0) 631 2121
• Interneta mājas lapa: www.ente.mp.ie

▶ FAS
FAS - Training and Employment Authority,
R.O. Box 456, 27-33 Upper Baggot Street, Dublin 4, Tālrunis: (0) 607 0500
• Interneta mājas lapa: www.fas.ie • E-pasta adrese: info@fas.ie

▶ VALDĪBAS MINISTRIJAS
Department of Education & Science, Marlborough Street, Dublin 1,
Tālrunis: (0) 889 6400 • Interneta mājas lapa: www.education.gov.ie

▶ EURES Interneta portāls: www.eures.europa.eu

▶ VĒSELĪBAS APRIPE
Health Service Executive Areas, Vēselības aizsardzības pakalpojumu
nozāres biroji visā valstī, Ekonomiskās tālrunis 1850 24 1850
Tālrunis: (0) 635 4000 • Interneta mājas lapa: www.dohc.ie

▶ VĒSELĪBA UN DROŠĪBA
Health and Safety Authority, The Metropolitan Building, James Joyce Street,
Dublin 1, Tālrunis: (0) 614 7000 • Interneta mājas lapa: www.hsa.ie

▶ NODOKĻI
Revenue Commissioners, Nodokļu komisārs, biroji visā valstī, Zvaņt no
ārzemēm: 00353 1 6474444, Vietējie Lo Call numuri ir atrodami tīmeklī:
www.revenue.ie

▶ ARODBIEDRĪBAS
Irish Congress of Trade Unions (ICTU), 31-32 Parnell Square, Dublin 1,
Tālrunis: (0) 889 7777 • Interneta mājas lapa: www.ictu.ie
SIFPU, Liberty Hall, Dublin 1, Tālrunis: 1890 747 881 • Interneta mājas lapa:
www.sifpu.ie • E-pasta adrese: organising@sifpu.ie

ĪRIJA RŪPĒSĪES PAR JŪSU NĀKOTNI

Šajā brošūrā ir aprakstītas pirms izceļošanas un ierašanās laikā Īrijā veicamās darbības, lai nodrošinātu jūs ar informāciju, kas būs noderīga, kad ieradīsieties Īrijā. Brošūrā ir iekļauta informācija un dažādas adreses, kur varat saņemt palīdzību, ja tā ir nepieciešama.

KONTROLSARAKSTS

▶ KAD IERODĀTIES, PĀRBAUDIET, VAI JŪMS IR:

- derīga ES/EEZ vai Šveices pase, vai arī derīga nacionālās identifikācijas karte
- darba līguma vai darba noteikumu un nosacījumu eksemplārs un, vai esat iepazinies un izprotat tos
- vieta, kur apmesties
- Eiropas veselības apdrošināšanas karte, nauda neparedzētiem gadījumiem, kas saistīti ar izdevumiem par medicīnas pakalpojumiem, vai iegādāta privātā veselības apdrošināšana (nav obligāti)
- pietiekami daudz naudas iztikai līdz pirmajai algai vai mājupceļam, ja nepieciešams
- attiecīgās E-formas.

Ja jums ir nepieciešama papildus informācija par iepriekš uzskaitīto, ieteicams interesēties par to vietējā nodarbinātības dienestā.

DZĪVESVIETA

▶ PIRKŠANA VAI IIEŠANA
Iešana ir pieļaujama gan mēbeļiem, gan nemebeļiem dzīvoklī un mājās. Parasti tiek pieprasīts garantijas deponits samaksa par trienu mēneši uz priekšu.

Iztējamie mēbeļi tiek reklamēti nacionālajā un vietējā presē, arī internetā. Nekustamo īpašumu aģentūras Īrijā pieņem un pārdo, gan zīrē.

▶ WWW.DAT.IE
Īrijas lielākais pilsētas.

▶ FAS – TRAINING AND EMPLOYMENT AUTHORITY
FAS ir Īrijas valdības apmācību un Nodarbinātības pārvalde, kas nodrošina apmācību un nodarbinātības programmas, un darba iekārtošanas pakalpojumu tīmu, kas meklē darbu: ES/EEZ dalībvalstīs un Šveices pilsoņi var saņemt konsultācijas un reģistrēties, lai iegūtu darbu vai pielikties uz FAS darbu Īrijā **www.fas.ie** un FAS informācijas centros.

FAS rīķļa ir 66 darba iekārtošanas biroji un 20 apmācību centri visā valstī. FAS nodrošina klientus ar informāciju dažādās valodās visos tās birojos visā valstī. Konsultācijas un FAS biroju atrašanās vietas ir pieejamas internetā adrese **www.fas.ie** vai Īrijas tālrunu katalogā.

▶ PRIVĀTĀS DARBA IEKĀRTOŠANAS AĢENTŪRAS
Privātas darba iekārtošanas aģentūras nevar no darba meklētāja pērst samaksu par pamatpakalpojumu, kas ir reģistrēšana datu bāzē. Visām aģentūram jābūt licencētām Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības ministrijas Nodarbinātības Aģentūru nodaļā ir pieejams licencēto darba iekārtošanas aģentūru saraksts. Lai iegūtu vairāk informācijas, zvaniet pa tālruni 01 631 2121 vai apmeklējiet interneta adresi www.ente.mp.ie

Ja jums ir nepieciešama informācija par juridiskiem jautājumiem, kas saistīti ar darbu, sazinieties ar Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības Nacionālajā Nodarbinātības Federācijas interneta adresē **www.ente.mp.ie**

▶ KOMUNĀLĀLE PAKALPOJUMI
Kompānijas, kas nodrošina gāzes, elektrības un ūdens piegādi ir:
• Gāze: Irish Gas Board ("Bord Gais Eireann")
• Elektrība: Electricity Supply Board (ESB)
• Ūdens: Tārti var būt tādi paši kā pamatdzīvotājiem. Lai iegūtu vairāk informācijas, sazinieties ar vietējo pasvaldību.

▶ ANĢĻU VALODA
Anġļu valodas skolu konsultatīva padome izsniedz akreditēto skolu sarakstu, kuras māca anġļu valodu kā svešvalodu, <http://www.aecels.ie/search.htm>

Tas ir organizāciju saraksts, kuras izglītības un zinātnes departaments ir akreditējis 2007. gadam, pēc stāvokļa uz 2007.g. 1.janvāri. Šis saraksts tiek regulāri atjaunots.

Bez tam arī vietējās bibliotēkas, mediju organizēt inġvisticas kursums vai kontaktinformāciju meklējiet interneta adresē www.library.ie

DARBA MEKLĒŠANA

Firms doties uz Īriju, jums vispirms ir jāzina, kādas ir darba iespējas Īrijā konsultāriem jūsu mītnes zemē. Ar tiem var sazināties, kontaktējoties ar Īrijas pirmsizbraucēju konsultāciju un informāciju pie EURES tīkla **www.eures.europa.eu**. Pēc ierašanās viena no pirmajām vietām, kur palīdzēs risināt jautājumus par nodarbinātības iespējām un arī citu informāciju par Īriju, ir FAS nodarbinātības biroji, kas ir atrodami visās Īrijas lielākajās pilsētās.

▶ FAS – TRAINING AND EMPLOYMENT AUTHORITY
FAS ir Īrijas valdības apmācību un Nodarbinātības pārvalde, kas nodrošina apmācību un nodarbinātības programmas, un darba iekārtošanas pakalpojumu tīmu, kas meklē darbu: ES/EEZ dalībvalstīs un Šveices pilsoņi var saņemt konsultācijas un reģistrēties, lai iegūtu darbu vai pielikties uz FAS darbu Īrijā **www.fas.ie** un FAS informācijas centros.

FAS rīķļa ir 66 darba iekārtošanas biroji un 20 apmācību centri visā valstī. FAS nodrošina klientus ar informāciju dažādās valodās visos tās birojos visā valstī. Konsultācijas un FAS biroju atrašanās vietas ir pieejamas internetā adrese **www.fas.ie** vai Īrijas tālrunu katalogā.

▶ PRIVĀTĀS DARBA IEKĀRTOŠANAS AĢENTŪRAS
Privātas darba iekārtošanas aģentūras nevar no darba meklētāja pērst samaksu par pamatpakalpojumu, kas ir reģistrēšana datu bāzē. Visām aģentūram jābūt licencētām Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības ministrijas Nodarbinātības Aģentūru nodaļā ir pieejams licencēto darba iekārtošanas aģentūru saraksts. Lai iegūtu vairāk informācijas, zvaniet pa tālruni 01 631 2121 vai apmeklējiet interneta adresi www.ente.mp.ie

Ja jums ir nepieciešama informācija par juridiskiem jautājumiem, kas saistīti ar darbu, sazinieties ar Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības Nacionālajā Nodarbinātības Federācijas interneta adresē **www.ente.mp.ie**

▶ ARODBIEDRĪBAS
Irish Congress of Trade Unions (ICTU), 31-32 Parnell Square, Dublin 1,
Tālrunis: (0) 889 7777 • Interneta mājas lapa: www.ictu.ie
SIFPU, Liberty Hall, Dublin 1, Tālrunis: 1890 747 881 • Interneta mājas lapa:
www.sifpu.ie • E-pasta adrese: organising@sifpu.ie

FAS – Training and Employment Authority
27-33 Upper Baggot Street, Dublin 4, Ireland
Telephone: +353 (0) 1 607 0500; Fax: +353 (0) 1 607 0600

Lai iegūtu vairāk informācijas, apmeklējiet interneta adresi www.fas.ie vai sūtiet pieprasījumu uz eures@fas.ie

NOSKAIDRO, PIRMS DODIES

Dodānā uz ārzemi nozīmē ne tikai pieredzes iegūšanu, tā cilvēkiem dod iespēju izjust tīras valsts kultūras, sociālo un ekonomisko dzīvi. Īrija ir Eiropas mobila darbaspēka iecienīts mēķis, un daudzi ir izmantojuši pierkšrocības pirmo darbavietu iegūšanai Īrijā. Tomēr, lai jūs gūtu vislabākos iespējamus, dzīvot un strādāt Īrijā. Tomēr, lai jūs gūtu vislabākos iespējamus, dzīvot un strādāt Īrijā bez darba atļaujas, viņiem attiecībā uz darba samaksu un apstākļiem ir tādas pašas tiesības kā Īrijas pilsoņiem.

Blūģārijas un Rumānijas pilsoņiem vēl ir nepieciešama atļauja, lai sāktu darbu Īrijā. Tomēr tiem blūģārijas un Rumānijas pilsoņiem, kuriem ir bijusi darba atļauja Īrijā uz 12 mēnešiem vai uz ilgāku nepārtrauktu darbu periodu pirmo uzturēšanas atļauja jums nav vajadzīga. Citu valstu pilsoņiem ir jāsaņem atļauja, lai sāktu darbu Īrijā. Ja esat ES un/vai Eiropas Ekonomiskās zonas valsts pilsoņs, tad 2006.gada 31. decembrī, nav jāpasa darba atļauja pēc 2007.gada 1.janvāra.

▶ PERSONAL PUBLIC SERVICE NUMBER (PPS)
Visiem, kas meklē darbu Īrijā, ir jāpēprasa Īrijas individuālo publisko pakalpojumu numurs (PPS). Lai 50 numuru iegūtu, jums jāsazinās ar Sociālo apkalpošanas biroju visā valstī. Ekonomiskās tālrunis 1850 24 1850 Tīmeklis: www.hsa.ie vai www.citizensinformation.ie

Eiropas Savienības (ES), Eiropas Ekonomiskās Zonas (EEZ) un Šveices pilsoņiem ir tiesības dzīvot un strādāt Īrijā bez darba atļaujas, viņiem attiecībā uz darba samaksu un apstākļiem ir tādas pašas tiesības kā Īrijas pilsoņiem.

Blūģārijas un Rumānijas pilsoņiem vēl ir nepieciešama atļauja, lai sāktu darbu Īrijā. Tomēr tiem blūģārijas un Rumānijas pilsoņiem, kuriem ir bijusi darba atļauja Īrijā uz 12 mēnešiem vai uz ilgāku nepārtrauktu darbu periodu pirmo uzturēšanas atļauja jums nav vajadzīga. Citu valstu pilsoņiem ir jāsaņem atļauja, lai sāktu darbu Īrijā. Ja esat ES un/vai Eiropas Ekonomiskās zonas valsts pilsoņs, tad 2006.gada 31. decembrī, nav jāpasa darba atļauja pēc 2007.gada 1.janvāra.

▶ DARBA MEKLĒŠANA
Firms doties uz Īriju, jums vispirms ir jāzina, kādas ir darba iespējas Īrijā konsultāriem jūsu mītnes zemē. Ar tiem var sazināties, kontaktējoties ar Īrijas pirmsizbraucēju konsultāciju un informāciju pie EURES tīkla **www.eures.europa.eu**. Pēc ierašanās viena no pirmajām vietām, kur palīdzēs risināt jautājumus par nodarbinātības iespējām un arī citu informāciju par Īriju, ir FAS nodarbinātības biroji, kas ir atrodami visās Īrijas lielākajās pilsētās.

▶ FAS – TRAINING AND EMPLOYMENT AUTHORITY
FAS ir Īrijas valdības apmācību un Nodarbinātības pārvalde, kas nodrošina apmācību un nodarbinātības programmas, un darba iekārtošanas pakalpojumu tīmu, kas meklē darbu: ES/EEZ dalībvalstīs un Šveices pilsoņi var saņemt konsultācijas un reģistrēties, lai iegūtu darbu vai pielikties uz FAS darbu Īrijā **www.fas.ie** un FAS informācijas centros.

FAS rīķļa ir 66 darba iekārtošanas biroji un 20 apmācību centri visā valstī. FAS nodrošina klientus ar informāciju dažādās valodās visos tās birojos visā valstī. Konsultācijas un FAS biroju atrašanās vietas ir pieejamas internetā adrese **www.fas.ie** vai Īrijas tālrunu katalogā.

▶ PRIVĀTĀS DARBA IEKĀRTOŠANAS AĢENTŪRAS
Privātas darba iekārtošanas aģentūras nevar no darba meklētāja pērst samaksu par pamatpakalpojumu, kas ir reģistrēšana datu bāzē. Visām aģentūram jābūt licencētām Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības ministrijas Nodarbinātības Aģentūru nodaļā ir pieejams licencēto darba iekārtošanas aģentūru saraksts. Lai iegūtu vairāk informācijas, zvaniet pa tālruni 01 631 2121 vai apmeklējiet interneta adresi www.ente.mp.ie

Ja jums ir nepieciešama informācija par juridiskiem jautājumiem, kas saistīti ar darbu, sazinieties ar Uzņēmējdarbības, Tirzniecības un Nodarbinātības Nacionālajā Nodarbinātības Federācijas interneta adresē **www.ente.mp.ie**

▶ ARODBIEDRĪBAS
Irish Congress of Trade Unions (ICTU), 31-32 Parnell Square, Dublin 1,
Tālrunis: (0) 889 7777 • Interneta mājas lapa: www.ictu.ie
SIFPU, Liberty Hall, Dublin 1, Tālrunis: 1890 747 881 • Interneta mājas lapa:
www.sifpu.ie • E-pasta adrese: organising@sifpu.ie

